

IWAY

Стандарт

*Принципы IKEA по адказнай закупцы прадуктаў, паслуг,
матэрыялаў і кампанентаў (IWAY)*

ВыПУСК: 6.0 ВыхАДЗЕНА: ВЕРАСЕНЬ 2019 - © Inter IKEA Systems B.V. 2019

Змест

Уводзіны ст. 3

IWAY прынцыпы ст. 9

! **Агульны раздзел** ст. 10
(патрабаванні для ўсіх пастайшчыкоў)

+ **Дадатковыя раздзелы**
(Спецыфічныя патрабаванні да пастайшчыкоў, даступныя ў асобных дакументах)

 Раздзел аб жылёвых памяшканнях

 Раздзел аб дабрабыце жывёл

 Лясны раздзел

 Транспартны раздзел

Бачанне ІКЕА зключаецца ў стварэнні лепшага штодзённага жыцця для многіх людзей.

У дадзеным дакуменце “мы” азначае ўсе кампаніі, якія працуюць пад брэндам ІКЕА і “вы” азначае любога пастаўшчыка, для якой заўгодна кампаніі ІКЕА.

Мы (“ІКЕА”) хочам будаваць доўгатэрміновыя адносіны з пастаўшчыкамі, пастаўшчыкамі паслуг і іншымі контрагентамі (далей “Пачтаўшчыкі”), якія падзяляюць наша бачанне. Па гэтаму мы распрацавалі IWAY, прынцыпы ІКЕА па адказнай заакупцы прадуктаў, паслуг, матэрыялаў і кампанентаў.

Клапочучыся пра людзей, планету і жывёл, IWAY вызначае нашы чаканні

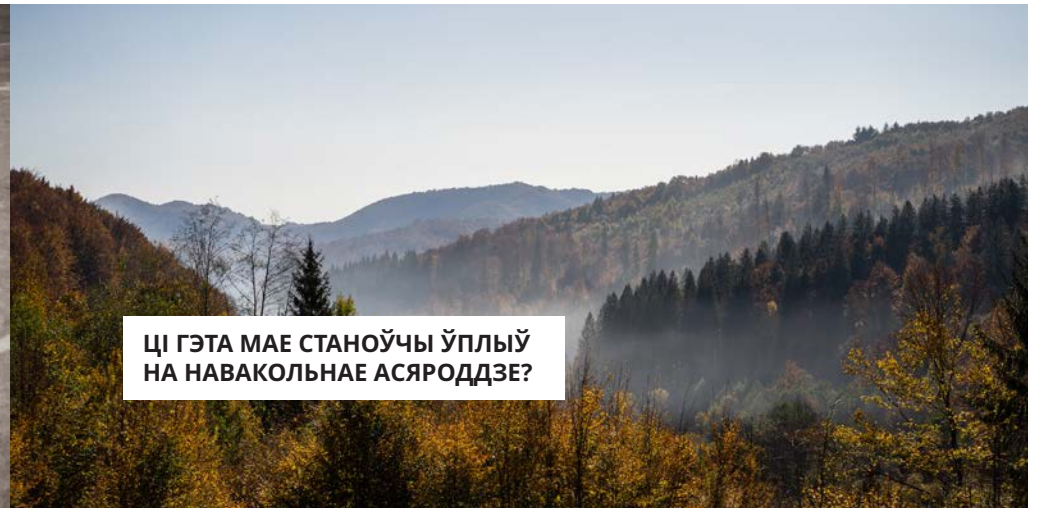
ў дачыненні да вас, як пастаўшчыка ў ланцугу вартасці ІКЕА.

Наш вопыт працы з IWAY паказаў, што калі да людзей, планеты, ды жывёл ставяцца з павагай, працаўнікі становяцца больш прадуктыўнымі, рэсурсы выкарыстоўваюцца больш эфектыўна, а бізнэс квітнее. Нашы кліенты таксама атрымліваюць перавагу – ведаю, што ўсе тавары, якія прадае ІКЕА, вырабляюцца, транспартуюцца, дастаўляюцца і збіраюцца адказна, а пастаўшчыкі нашых крам, цэнтраў абслугоўвання кліентаў і пляцовак вытворчасці падтрымліваюць добрыя сацыяльныя, экалагічныя ўмовы і ўмовы ўтрымання жывёл.

Працуючы з IWAY, мы пастаянна кіруемся наступнымі пытаннямі:

ШТО З'ЯЎЛЯЕЦЦА
НАЙЛЕПШЫМ У
ІНТАРЭСЕ ДЗІЦЯ?

ЦІ ГЭТА МАЕ СТАНОЎЧЫ ўПЛЫЎ
НА НАВАКОЛЬНАЕ АСЯРОДДЗЕ?

ШТО З'ЯЎЛЯЕЦЦА
НАЙЛЕПШЫМ У ІНТАРЭСЕ
ДЛЯ ПРАЦАЎНІКА?

ЦІ ГЭТА МАЕ СТАНОЎЧЫ ўПЛЫЎ
НА ДАБРАБЫТ ЖЫВЁЛ?

Мы накіраваны падтрымліваць прынцыпы адказных закупак на ўсіх этапах у ланцугу вартасці ІКЕА

Узяўшы на сябе адказнасць адпавядаць прынцыпам IWAY, ад вас чакаецца забеспячэнне наступнага:

Адказнасць

Вы з'яўляецеся адказнымі за пастаяннае ўтрыманне адпаведнасці з нормамі мясцовага, нацыянальнага і міжнароднага заканадаўства, а таксама з ўсімі патрабаваннямі IWAY Абавязковы і IWAY Базавы, вызначаных стандартам IWAY.

Адкрытасць

Вы адкрытыя і шчырыя ў дачыненні да сфер, якія патрабуюць дасканалення.

Пастаяннае дасканаленне

Мы свядомыя часу і намаганняў патрэбных для ўкаранення IWAY стандарту і заахвочваем вас выкарыстоўваць падыход пастаяннага самадасканалення, для павышэння эфектыўнасці і выхаду паза межы патрабаванняў IWAY Базавы, калі патрабуецца performance and go beyond the IWAY Basic requirements, as required.

Мы свядомы, што нашыя дзеянні таксама маюць значэнне.

Мы прагнем справядлівага і адкрытага падыходу да працы з вамі. Гэта азначае:

Адпаведнасць

Мы накіраваны адпавядаць тым самым чаканням, якія ўскладзены на вас.

Дыялог

Мы падтрымліваем адкрытую лінію сувязі з усімі нашымі пастаўшчыкамі і вітаем любую зваротную інфармацыю, якую вы можаце мець аб нашых дзеяннях ды паводзінах.

Падтрымка

Там дзе магчыма, мы аказваем вам практычную падтрымку, каб дапамагаць вам развіваць вашы ўласныя працэсы, адаптаваныя да вашых аперацый, каб вы маглі адпавядаць і пастаянна удасканалвацца адпаведна з прынцыпамі стандарту IWAY.

Прынцыпы і патрабаванні IWAY базуюцца на міжнародна прызнаных стандартах і прынцыпах.

Яны адлюстроўваюцца ў нашай прыхільнасці да Кіруючых Прынцыпаў ААН па пытаннях вядзення бізнэсу і правах чалавека, і грунтуюцца на Дэсяці Прынцыпах Глобальнай дамовы ААН. Распрацоўваючы нашы патрабаванні, мы таксама кіраваліся Мэтамі Ўстолівага Развіцця (МУР) ААН, а таксама Дэкларацыяй Стагоддзя Міжнароднай Арганізацыі Працы (МАП) аб будучыні працы між іншых сфер.

Стандарт IWAY змяшчае ў сабе:

Прынцыпы

Прынцыпы вызначаюць пазіцыю IKEA у дачыненні да адказнай закупкі прадуктаў, паслуг, матэрыялаў і кампанентаў.

Раздзелы

Раздзелы групуюць патрабаванні IWAY і прымяняюцца ў залежнасці ад дзейнасці і структуры *пастаўшчыка*.

ПАТРАБАВАННІ IWAY ПАДЗЕЛЕНЫ НАСТУПНЫМ ЧЫНАМ:

Абавязковы

Патрабаванні, якіх трэба пастаянна прытрымлівацца падчас вядзення бізнэса.

Базавы

Патрабаванні, якія павінны быць выкананы на працягу 12 месяцаў пасля першай пастаўкі ці аказання паслугі.

Прасунуты

Патрабаванні, якія выходзяць за межы мінімальнай адпаведнасці і вызначаюць дадатковыя крокі ў кірунку больш устойлівых рашэнняў. Яны прымяняюцца альбо не, адпаведна з прыярытэтамі, вызначанымі адпаведнай арганізацыяй IKEA.

Выдатны

Патрабаванні, якія выходзяць за межы мінімальнай адпаведнасці і вызначаюць дадатковыя крокі ў кірунку больш устойлівых рашэнняў. Яны прымяняюцца альбо не, адпаведна з прыярытэтамі, вызначанымі адпаведнай арганізацыяй IKEA.

Забяспечваецца адпаведнасць з больш высокімі патрабаваннямі, альбо патрабаваннямі мясцовага заканадаўства альбо патрабаваннямі IWAY. У выпадку калі патрабаванні IWAY супярэчаць дзеячаму заканадаўству і іншым прымянімым нарматыўна-прававым актам, павінны выконвацца патрабаванні заканадаўства, якія прэваліруюць. У такіх выпадках IKEA інфармуецца ў найкарацейшыя тэрміны, і вядуцца пошукі альтэрнатыўных шляхоў для дасягнення адпаведнасці з патрабаваннямі IWAY.

Мы заахвочваем імкненне да ўзгаднення патрабаванняў і метадаў працы.

IKEA прызнае, што *пастайшчыкі* могуць мець свае ўласныя Кодэксы Паводзінаў, працаваць з Кодэксам Паводзінаў іншага кліента, альбо можа быць сертыфікаваны адпаведна з іншымі стандартамі па ўстойлівым развіцці, параўнальным да IWAY. IKEA падтрымлівае альтэрнатыўныя падыходы ва ўкараненні патрабаванняў IWAY. IKEA пакідае за сабой права вырашаць, ці такі падыход з'яўляецца раўназначным.

Паспяховае ўкараненне IWAY залежыць ад супрацоўніцтва, узаемнага даверу і павагі.

Усе назіранні, дыскусіі і інфармацыя атрыманыя ад вас разглядаецца канфедынцыйна IKEA, яе працаўнікамі, альбо любым трэцім баком, вызначаным праз IKEA. Любая інфармацыя сабраная ў дачыненні з IWAY, паважліва апрацоўваецца і збіраецца з адзінай мэтай – праверка адпаведнасці IWAY.

Афіцыйнай мовай стандарту IWAY з'яўляецца ангельская мова.

Пераклады стандарту IWAY маюць толькі інфармацыйную мэту і не могуць лічыцца дамоўнымі дакументамі. Ангельская версія з'яўляецца адзіным дамоўным дакументам і мае перавагу ў выпадку незразумеласцяў і разыходжанняў.

Слоўнік

Словы пазначаныя *курсівам* патлумачаны ў канцы дакумента.

Прынцыпы IWAY

1

Прынцыпы IWAY падтрымліваюцца эфектыўнымі працэдурамі і адкрытым дыялогам

2

Бізнэс вядзецца законна і сумленна

3

Дзеці знаходзяцца пад абаронай, таксама прасоўваюцца магчымасці для працы, навучання і сямейнага жыцця

4

Выконваюцца асноўныя правы працаўнікоў

5

Працаўнікі маюць вольны ад працы час, маюць магчымасці для павышэння сваёй кваліфікацыі, а іх праца адаказна аплочваецца

6

Здаро'е і бяспека працаўнікоў ахоўваецца

7

Прыдатныя ўмовы працы і побыту

8

Планета абаронена

9

Рэсурсы, уключаючы ваду і адходы, выкарыстоўваюцца з улікам прынцыпаў устойлівага развіцця і цыркулярнага падыходу

10

Права жывёл на годнае жыццё

Агульны раздзел стандарта IWAY

Патрабаванні для ўсіх пастайшчыкоў

1 Прынцыпы IWAY падтрымліваюцца эфектыўнымі працэдурамі і адкрытым дыялогам

КІРАВАННЕ ПРАДУКЦЫЙНАСЦЮ

Базавы

- G 1.1 Кантроль і адказнасць, звязаныя з IWAY, надаецца аднаму альбо некалькім прадстаўнікам кіраўніцтва.
- G 1.2 Унутранні аўдыт для ацэнкі адпаведнасці патрабаванням IWAY праводзіцца не радзей аднаго разу на 12 месяцаў.

Прасунуты

- G 1.3 Распрацаваны пісьмовыя правілы і працэдуры, якія ахопліваюць IWAY.
- G 1.4 Існуюць паказчыкі і планы для вымярэння паляпшэння эфектыўнасці працы, звязанай з IWAY.

КІРАВАННЕ ЛАНЦУГОМ ПАСТАВАК

Базавы

- G 1.5 Вызначаюцца субпадрадчыкі прадуктаў, паслуг, матэрыялаў і кампанентаў ў лангугу вартасці IKEA, у адпаведнасці са спецыфікацыямі арганізацыі IKEA.
- G 1.6 IWAY укараняецца і правяраецца ў субпадрадчыкаў прадуктаў, паслуг, матэрыялаў і кампанентаў ў лангугу вартасці IKEA, у адпаведнасці са спецыфікацыямі арганізацыі IKEA.

Выдатны

- G 1.7 Вызначаюцца сацыяльныя і экалагічныя рызыкі ў лангугу вартасці IKEA і прымаюцца меры па іх змяншэнню.

ДЫЯЛОГ ПРАЦАЎНІК/КІРАЎНІЦТВА

Базавы

- G 1.8 Працаўнікі інфармаваны аб сваіх правах ды абавязках, звязаных з IWAY.
- G 1.9 Існуе структурызаваны дыялог з працаўнікамі, звязаны з IWAY.

2 Бізнэс вядзецца законна і сумленна

БІЗНЭС-ЭТЫКА

АБАВЯЗКОВЫ

- G 2.1 Забяспечваецца давер і празрыстасць у вядзенні бізнэсу з ІКЕА. Не дапускаюцца спробы парушэння заканадаўства, фальсіфікацыі дакументаў, падману і карупцыі.

Базавы

- G 2.2 Забяспечваецца адпаведнасць з усім прымянімымі норматывна-прававымі актамі, палажэннямі і дазволамі, звязанымі з IWAY.

3 Дзеці знаходзяцца пад абаронай, таксама прасоўваюцца магчымасці для працы, навучання і сямейнага жыцця

АБАРОНА ДЗЯЦЕЙ

АБАВЯЗКОВЫ

- G 3.1 Не дапускаецца *дзіцячая праца*. Аб любым патэнцыйным альбо пацверджаным выпадку выкарыстоўвання *дзіцячай працы* неадкладна паведамляецца ў ІКЕА.

Базавы

- G 3.2 *Дзеці*, якія не дасягнулі *мінімальна дапушчальнага працаздольнага ўзросту*, не выконваюць ніякай працы. *Практыканты* могуць праходзіць практыку з 14 гадоў. Практыка звязана з іх адукацыяй.
- G 3.3 *Дзеці*, як *маладыя працаўнікі* так і *практыканты*, не выконваюць *небяспечную працу* і не працуюць ўначы.

МАГЧЫМАСЦІ ДЛЯ ПРАЦЫ І НАВУЧАННЯ

Базавы

- G 3.4 Вызначаюцца і прасоўваюцца магчымасці працы для *маладых працаўнікоў*.

Прасунуты

- G 3.5 Вызначаюцца і прасоўваюцца магчымасці *прафесійных практык* для *дзяцей*.

Магчымасці для сямейнага жыцця

Проснутый

G 3.6 Працаўнікі атрымліваюць дапамогу па даглядзе за дзіцём, у дадатак да дапамогі вызначанай заканадаўствам.

4 Выконваюцца асноўныя правы працаўнікоў

СВАБОДА ПРАЦАЎНІКА

АБАВЯЗКОВЫ

- G 4.1 Не выкарыстоўваецца *прымусовая*, паднявольная і праца зняволеных. Аб любым патэнцыйным альбо пацверджаным выпадку выкарыстання *прымусовай, паднявольнай* ці *працы зняволеных* неадкладна паведамляецца ў ІКЕА.

Базавы

- G 4.2 Праца ў звышурочныя гадзіны з'яўляюцца добраахвотнай, а *працаўнікі*, якія адмаўляюцца ад працы ў звышурочныя гадзіны не караюцца. У пэўных абставінах, дакладна вызначаных заканадаўствам, праца ў звышурочныя гадзіны можа быць абавязковай на працягу кароткага перыяду часу, калі гэта было ўзгоднена праз прадстаўніцтва *працаўнікоў*, дзе гэта прымяніма.

СВАБОДА АБ'ЯДНАННЯЎ І ПАДАЧА СКАРГ

Базавы

- G 4.3 *Працаўнікі* могуць свабодна рэалізоўваць сваё права арганізоўваць альбо ўдзельнічаць (альбо не) у арганізацыях звязаных з працай, а таксама браць удзел у *калектыўных перамовах*. Гэтыя правы рэалізоўваюцца без страху *дыскрымінацыі*, гвалту ці дамагання, фізічнага ці псіхалагічнага. .
- G 4.4 Ствараецца вядомы для *працаўнікоў* механізм падачы скарг, які дазваляе ім падаваць скаргі ці выказаць занепакоеннасць без пераследу. Скаргі рэгіструюцца і вырашаюцца, а ананімнасць *працаўніка* абараняецца.

ПАДБОР ПЕРСАНАЛУ І ПРАЦЭС ПРАЦАЎЛАДКАВАННЯ

Базавы	
G 4.5	З працаўнікоў не спаганяюцца камісіі і выдаткі, звязаныя з працэсам падбору персанала, працаўладкавання ці звальнення. Ад працаўнікоў не патрабуюць унясення дэпазітаў.
G 4.6	Укаранена пісьмовая палітыка, звязаная з падборам персаналу, якая ўключае ў сябе наступныя правілы: праверка ўзросту, адбор і выбар кандыдатаў і выкарыстоўванне пасярэднікаў па падброцы персаналу.
G 4.7	Працаўнікі падпісваюць працоўную дамову ў пісьмовай форме альбо яе эквівалент, перад тым як пачаць працу або праходжання ўступнага інструктажа, у залежнасці ад таго, што прадугледжана першым. Працаўнікі атрымліваюць копію дамовы і разумеюць яе ўмовы перад падпісаннем. Значныя змены ва ўмовах працаўладкавання ўзгоднены з працаўніком у пісьмовай форме.
G 4.8	Дамова з нулявымі гадзінамі не выкарыстоўваецца.
G 4.9	Правілы якія тычацца дыскрымінацыі, дамагання, бізнэс-этыкі, дысцыплінарных захадаў, а таксама ўжывання алкаголю і наркотыкаў распрацаваны ў пісьмовай форме, укаранены і даведзены да ведама працаўнікоў.
G 4.10	Дысцыплінарныя захады не ўключаюць прымянення псіхалагічнага або фізічнага прыгнёту, уключаючы з фізічным пакараннем, пагрозай гвалту, публічнымі папярэджваннямі або пакараннямі, штрафамі і пазбаўленнем дамоўных дадаткаў. Працаўнікі свабодна могуць звяртацца па дапамогу і маюць права абскаржваць дысцыплінарныя рашэнні.

Прасунуты	
G 4.11	Часовая праца прымяняецца толькі тады, кал праца не мае рэгулярнага характару.
G 4.12	У выпадку звальнення, працаўнікі маюць тэрмін папярэджання, як мінімум 10 працоўных дзён, да заканчэння працаўладкавання.

РОЎНАСЦЬ, РАЗНАСТАЙНАСЦЬ І ІНКЛЮЗІЯ

Базавы	
G 4.13	Працаўнікоў не падвяргаюць дыскрымінацыі, гвалту і дамаганням, фізічным або псіхалагічным.

Прасунуты	
G 4.14	Дзеянні па прасоўванні роўнасці, разнастайнасці і інклюзіі рэалізуюцца і даводзяцца да ведама ўнутры кампаніі

Выдатны	
G 4.15	Ацэньваецца розніца ў аплаце па гердэрнай прыкмеце, рэалізуюцца дзеянні па ліквідацыі такой розніцы.
G 4.16	Дасягнуты гендарны баланс на кіраўнічых пасадах.

5 Працаўнікі маюць вольны ад працы час, маюць магчымасці для павышэння сваёй кваліфікацыі, а іх праца адказна атлочваецца

ПРАЦОЎНЫ ЧАС І ВОЛЬНЫ ЧАС АД ПРАЦЫ

АБАВЯЗКОВЫ

G 5.1 Для ўсіх працаўнікоў падтрымліваецца надзейная сістэма рэгістрацыі працоўнага часу і ўключае працу ў звышурочныя гадзіны.

Базавы

G 5.2 Працоўны час не перавышае 60 гадзін на тыдзень, уключна з працай ў звышурочныя гадзіны.

G 5.3 Працаўнікі маюць адзін перапынак 30 хвілін, пасля кожных адпрацаваных 4,5 гадзін, калі іншае не ўзгоднена ў пісьмовай форме праз прадстаўніцтва працаўнікоў.

G 5.4 Працаўнікі маюць прынамсі 24 гадзіны бесперарыўнага адпачынку пасля 6 дзён працы.

Прасунуты

G 5.5 Працаўнікі маюць магчымасць узяць выходныя па выключных асабістых абставінах, у дадатак да тых, якія прадугледжаны дзеячым заканадаўствам.

G 5.6 Стандартны працоўны час не перавышае 48 гадзін на тыдзень. Праца ў звышурочныя гадзіны не перавышае 12 гадзін на тыдзень.

Выдатны

G 5.7 Планаванне працы адбываецца без разліку на працу ў звышурочныя гадзіны.

ЗАРОБНАЯ ПЛАТА І ДАДАТКІ

АБАВЯЗКОВЫ

G 5.8 Працаўнікам выплочваецца прынамсі мінімальная заробная плата, гарантаная дзеячым заканадаўствам.

Базавы

G 5.9 Працаўнікам кампенсуюцца дадатковыя выдаткі на пражыванне, якія ўзнікаюць у сувязі з працай па-за межамі іх асноўнага месцазнаходжання.

G 5.10 Заробная плата выплочваецца ў адпаведнасці з дагаворнымі ўмовамі, сваечасова і не радзей чым раз на месяц.

G 5.11 Працаўнікі атрымліваюць разліковыя лісты з поўнай інфармацыяй аб выплаце, дадатках і адлічэннях, якія адпавядаюць атрыманай аплаце. Інфармацыя, змешчаная ў разліковым лісце, з'яўляецца зразумелай для працаўнікоў.

G 5.12 Пры неабходнасці выдаецца уніформа, у дастатковай колькасці і безкаштоўна. За чыстку і/або ўтрыманне уніформы ніякіх адлічэнняў не праводзіцца.

Прасунуты

G 5.13 Праца ў звышурочныя гадзіны кампенсуецца праз павышаны тарыф аплаты або праз эквівалентную колькасць вольнага ад працы часу.

РАЗВІЦЦЁ КАМПЕТЭНЦЫІ

Базавы

G 5.14 Працаўнікі валодаюць кампетэнцыяй ў вырашэнні надзвычайных сітуацый і азнаёмлены з рызыкамі, звязанымі з іх пасадай, перад выконваннем сваіх абавязкаў.

G 5.15 Працаўнікі атрымліваюць неабходнае навучанне або іншыя мерапрыемствы па развіцці кампетэнцыі, якія дазваляюць ім выконваць свае абавязкі.

G 5.16 Практыканты, старэйшыя за 18 гадоў, атрымліваюць кампенсацыю за працу, выкананую пад час навучання. Навучанне звязана з іх адукацыяй.

Прасунуты

G 5.17 Магчымасці прафесійных практык вызначаюцца і прасоўваюцца.

G 5.18 Працаўнікі маюць магчымасць развіваць сваю кампетэнцыю ў сферах звязаных альбо не звязаных з іх бягучай сферай працы.

6 Здароўе і бяспека працаўнікоў ахоўваецца

КІРАВАННЕ АХОВАЙ ПРАЦЫ І ТЭХНІКАЙ БЯСПЕКІ

АБВЯЗКОВЫ

- G 6.1 Працаўнікі не падвяргаюцца значным пагрозам для здароўя і бяспекі працы. Аб смяротных выпадках неадкладна паведамляецца ў ІКЕА.
- G 6.2 Усім працаўнікам забяспечваецца страхаванне ад няшчасных выпадкаў. Страхаванне абхоплівае медычнае лячэнне ў сувязі з траўмамі і хваробамі, звязанымі з працай, а таксама забяспечвае кампенсацыю ў выпадку траўм і хвароб, якія прывялі да поўнай страты працаздольнасці або смерці.

Базавы

- G 6.3 Ацэнены рызыкі для бяспекі здароўя і бяспекі працы, уключна з рызыкамі для псіхічнага здароўя і эрганомікі, робяцца захады для іх змяншэння.
- G 6.4 Укаранены працэдуры па ахове працы для мінімізацыі рызыкаў, звязаных з небяспечнай працай.
- G 6.5 Абсталяванне з'яўляецца бяспечным і выкарыстоўваецца ў бяспечных ўмовах. Бачны папераджальныя знакі і інфармацыя бяспекі.
- G 6.6 Працаўнікі выкарыстоўваюць сродкі індывідуальнай абароны і абарончае адзенне, у адпаведнасці з вызначанымі рызыкамі, а таксама знаходзяцца ў чыстым і спраўным стане і выдаюцца безкаштоўна.
- G 6.7 Аб няшчасных выпадках і пагрозях здарэння, звязаных з аховай працы і бяспекай працы, паведамляецца, яны аналізуюцца і адсочваюцца, а таксама прымаюцца неабходныя захады. Захоўваюцца запісы аб няшчасных выпадках і пагрозях здарэння.
- G 6.8 Аб небяспехах паведамляецца на пастаяннай аснове, яны аналізуюцца і адсочваюцца, а таксама прымаюцца неабходныя захады.

КІРАВАННЕ Ў НАДЗВЫЧАЙНЫХ СІТУАЦЫЯХ

Базавы	
G 6.9	Ацэнены рызыкі ўзнікнення надзвычайных сітуацый. Укараняюцца, у пісьмовай форме, <i>працэдур</i> аб надзвычайных сітуацыях.
G 6.10	Незалежную эвакуацыйную сістэму апавяшчэння чуваць і/або бачна ўсім <i>працаўніка</i> м. З'яўляецца магчымым уручную актываваць сістэму апавяшчэння, а кнопкі актывацыі пазначаны і добра бачныя.
G 6.11	<i>Шляхі эвакуацыі і аварыйныя выходы</i> забяспечваюць хуткую і бяспечную эвакуацыю ў любы час.
G 6.12	<i>Працаўнікі</i> , якія прайшлі навучанне па аказанні першай медычнай дапамогі і тушэнню пажараў, прысутнічаюць пад час усіх працоўных гадзін ў дастатковай колькасці, адпаведнай да рызыкаў на вытворчасці.
G 6.13	Тып, колькасць і месцазнаходжанне сродкаў першай медычнай дапамогі і пажаратушэння адпавядаюць рызыкам на вытворчасці. Абсталяванне заўсёды знаходзяцца ў працоўным стане.
G 6.14	Эвакуацыйныя трэніроўкі праводзяцца для праверкі эвакуацыйнага працэсу і выяўлення неабходнасці ў паляпшэнні. Частата трэніровак вызначаецца адпаведна з рызыкамі на вытворчасці. У трэніроўках удзельнічае як мага больш <i>працаўнікоў</i> . Захоўваюцца запісы аб праведзеных эвакуацыйных трэніроўках.
Прасунуты	
G 6.15	Аварыйныя трэніроўкі праводзяцца для праверкі аварыйных працэдур і выяўлення неабходнасці ў паляпшэнні. Захоўваюцца запісы аб <i>праведзеных аварыйных трэніроўках</i> .
G 6.16	Створана <i>група рэагавання ў надзвычайных сітуацыях</i> для прыняцця рашэнняў у выпадку надзвычайнай сітуацыі.
Выдатны	
G 6.17	Пісьмовыя <i>працэдур</i> ы аб надзвычайных сітуацыях, узгоднены з суседнімі кампаніямі і мясцовымі органамі ўлады.

КІРАВАННЕ ХІМІЧНЫМІ РЭЧЫВАМІ

Базавы	
G 6.18	Хімічныя рэчывы закупаюцца, захоўваюцца, транспартуюцца, апрацоўваюцца і выкарыстоўваюцца такім чынам, каб абараніць здароўе і бяспеку <i>працаўніка</i> і навакольнага асяроддзя.
Прасунуты	
G 6.19	Рызыкі, звязаныя з хімічнымі рэчывамі, ацэньваюцца ў адпаведнасці з Глобальнай сістэмай класіфікацыі і маркіроўкі хімічных рэчываў ААН (UN Global Harmonisation System), і хімічныя рэчывы маркеруюцца адпаведным чынам.
Выдатны	
G 6.20	Выяўляюцца і выкарыстоўваюцца альтэрнатыўныя хімічныя рэчывы з меншымі рызыкамі для здароўя і бяспекі <i>працаўнікоў</i> і навакольнага асяроддзя.

БЯСПЕКА БУДЫНКАЎ І ЭЛЕКТРАБЯСПЕКА

Базавы	
G 6.21	Будынкi спраектаваны, пабудаваны, эксплуатауюцца і змяняюцца такім чынам, каб захаваць цэласнасць канструкцыі.
G 6.22	Электраправодка, асвятленне і газавыя прыборы ўсталяваны належным чынам і праходзяць тэхнічнае абслугоўванне.

ПРАФЕСІЙНЫЯ МЕДЫЧНЫЯ АГЛЯДЫ І ПАДТРЫМКА ЗДАРОЎЯ

Базавы

- G 6.23** Медычныя агляды, не звязаныя з працай, такія як тэсты на цяжарнасць ці ВІЧ, не праводзяцца.

Прасунуты

- G 6.24** Працаўнікам рэгулярна прапануюцца прафесійныя медычныя агляды для выяўлення негатыўных наступстваў для здароўя, звязаных з працай. Медычныя агляды праводзяцца медычнымі спецыялістамі. Вынікі аглядаў захоўваюцца ў таямніцы і выкарыстоўваюцца медычным спецыялістам для выдання рэкамендацый аб патэнцыйных карэкцёрках працоўнага месца або змены працоўнага месца.

Выдатны

- G 6.25** Працаўнікі атрымліваюць медычнае абслугоўванне дадаткова да таго, што вызначана дзеячым заканадаўствам.

7 Прыдатныя умовы працы і побыту

УМОВЫ ПРАЦЫ

Базавы

- G 7.1 Працоўнае асяроддзе ўтрымліваецца ў чысціні, гігіенічным стане, даглядаецца, мае дастатковае асвятленне, вентыляцыю і, калі неабходна, ацяпленне.
- G 7.2 Даступны месцы для харчавання і адпачынку *працоўнікоў*, а таксама знаходзяцца ўдалечыні ад любых небяспек і прапарцыйны колькасці *працоўнікоў*.
- G 7.3 Туалеты безкаштоўныя, гігіенічныя, даступны на працягу працоўнага часу, забяспечаны падставовымі сродкамі гігіены і прапарцыйны колькасці *працоўнікоў*.
- G 7.4 Неабмежаваная колькасць чыстай пітной вады даступна безкаштоўна і ў межах разумнай адлегласці ад працоўнай зоны.

8 Планета абаронена

УПЛЫЎ НА НАВАКОЛЬНАЕ АСЯРОДДЗЕ

Абавязковы

- G 8.1 Не дапускаецца значнае забруджванне навакольнага асяроддзя. Пра любыя выпадкі значнага забруджвання навакольнага асяроддзя неадкладна паведамляецца ў ІКЕА.

Базавы

- G 8.2 Экалагічныя скаргі фіксуюцца і прымаюцца адпаведныя дзеянні.
- G 8.3 Ацэнена рызыка забруджвання грунту ў выніку бягучай або папярэдняй дзейнасці і прымаюцца адпаведныя захады.
- G 8.4 Вызначаны і ацэнены экалагічныя рызыкі і ўплыў на навакольнае асяроддзе з мэтай пошуку шляхоў для паляпшэння экалагічных паказчыкаў. Плары па паляпшэнні стану навакольнага асяроддзя ўкараненне базавыя глядаюцца і абнаўляюцца кожныя 12 месяцаў.

Прасунуты

- G 8.5 Пад час аналізу структурных і аперацыйных змен ацэньваецца ўплыў на навакольнае асяроддзе.

ЗАБРУДЖВАННЕ ПАВЕТРА І КЛІМАТ

Базавы

- G 8.6 Вядомы бягучыя крыніцы энергіі і вызначаны магчымасці па пераходзе на крыніцы аднаўляльнай энергіі.

Праснуты

- G 8.7 Уся спажываная электраэнергія, вытвораная або закупленая, паступае з крыніц *аднаўляльнай энергіі*.
- G 8.8 Не выкарыстоўваюцца *азонаразбуральныя рэчывы і гідрафторугляроды*.
- G 8.9 Выкапнявыя віды паліва на аснове вугля або нафты не выкарыстоўваюцца ў якасці асноўнай крыніцы энергіі.

Выдатны

- G 8.10 Выкіды забруджвальных рэчываў і *парніковых газаў скарачаюцца ў абсалютным выражэнні, адпаведна з абмежаваннем глабальнага павышэння тэмпературы да ўзроўню значна ніжэй 2°C, з імкненнем да 1.5°C да канца стагоддзя (як прадудеджана ў Парыжскім Пагадненні)*.
- G 8.11 Уся спажываная энергія, вытвораная або закупленая, паступае з крыніц *аднаўляльнай энергіі*.

ЗАХАВАННЕ І БІЯРАЗНАСТАЙНАСЦЬ

Базавы

- G 8.12 Бізнэс дзейнасць не адбываецца на *абшарах з высокай экалагічнай каштоўнасцю*, за выключэннем калі такія абшары серыфікаваны адпаведна з сістэмай, прызнанай ІКЕА.

Праснуты

- G 8.13 Рэалізоўваюцца ініцыятывы па падтрымцы біяразнастайнасці.

9 Рэсурсы, уключаючы ваду і адходы, выкарыстоўваюцца з улікам прынцыпаў устойлівага развіцця і цыркулярнага падыходу

ВАДА

Базавы

- G 9.1 Даступна інфармацыя пра крыніцы водазабеспячэння і як яны выкарыстоўваецца, а таксама дзе і кім адбываецца ачыстка сцёкавых вод.

Прасунуты

- G 9.2 Выяўлены і рэалізаваны магчымасці па скарачэнні выкарыстання вады і скіду сцёкавых вод, у выпадку калі вада выкарыстоўваецца ў вытворчых працэсах.

Выдатны

- G 9.3 Выяўлены магчымасці па скарачэнні выкарыстання *вады высокай якасці*, у выпадку калі вада выкарыстоўваецца ў вытворчых працэсах. Прымаюцца захады па абмежаванні выкарыстання *вады высокай якасці*, якія вядуць да паляпшэнняў.

КІРАВАННЕ АДХОДАМІ

Базавы

- G 9.4 Адходы захоўваюцца, апрацоўваюцца, транспартуюцца і ўтылізуюцца такім чынам, каб абараніць здароўе і бяспеку *працаўнікоў* і навакольнага асяроддзя. Не праводзіцца пахаванне адходаў на тэрыторыі прадпрыемства. Бяспечныя і небяспечныя адходы захоўваюцца асобна.
- G 9.5 Адходы не спальваюцца на тэрыторыі прадпрыемства, за выключэннем мэт аднаўлення энэргіі.
- G 9.6 Даступны запісы пра тое як, дзе, колькі і кім выконваюцца дзеянні па абыходжанні з адходамі.
- G 9.7 Вызначаюцца і рэалізуюцца дзеянні па адмове ад адходаў, іх скарачэнні, паўторным выкарыстанні і перапрацоўцы.

Прасунуты

- G 9.8 Адсутнічаюць адходы для пахавання на палігонах для адходаў.

Выдатны

- G 9.9 Усе адходы выкарыстоўваюцца паўторна або перапрацоўваюцца.

Слоўнік

Няшчасны выпадак	Падзея або сітуацыя, якая здараецца знянацку і ненаўмысна, наступствам якой з'яўляецца траўма, хвароба або смерць.
Асноўнае месцазнаходжання	Месца працы, якое вызначана працоўнай дамовай. Звычайна гэта або асноўнае месца працы, або офіс, з якім звязана дамова.
Бізнэс-этыка	Правілы, прынцыпы і стандарты для вызначэння таго, што з'яўляецца маральна правільным або неправільным пры вядзенні бізнэсу.
Дзеці	Асобы, якія не дасягнулі 18 гадоў, акрамя выпадкаў, калі згодна з дзеячым заканадаўствам, якое датычыцца дзяцей, паўналецце дасягаецца раней.
Дзіцячая праца	Праца, якую выконваюць дзеці, якія не дасягнулі мінімальна дапушчальнага працаздольнага ўзросту, якая пазбаўляе іх дзяцінства, патэнцыялу і годнасці, а таксама шкодна для іх фізічнага і псіхічнага развіцця. Акрамя таго, праца выкананая асобай маладзей за 18 гадоў, таксама можа разглядацца, як "дзіцячая праца", у залежнасці ад віду і колькасці адпрацаваных гадзін і ўмоў, у якіх выконвалася праца.
Калектыўныя перамовы	Перамовы паміж наймальнікам і прадстаўнікамі працаўнікоў, якія свабодна і незалежна абіраюцца працаўнікамі.
Дыскрымінацыя	<p>Дыскрымінацыя паўстае, калі да адной асобы ў параўнальнай сітуацыі ставяцца менш прызнана чым да іншай, па прычынах, не звязаных з яе здольнасцю выконваць працу.</p> <p>Да падставаў дыскрымінацыі можна аднесці: узрост, гандарную ідэнтычнасць, сэксуальную арыентацыю, псіхічнае або фізічнае абмежаванне здольнасцяў, этнічную прыналежнасць, нацыянальнасць, рэлігію, замужаа або сямейнае становішча, або любы іншы параметр ідэнтычнасці асобы, які ніякім чынам не звязаны з яе здольнасцю выконваць працу.</p>
Звальненне	Сітуацыя, у якой наймальнік афіцыйнае прымае рашэнне спыніць з кімсьці працоўныя адносіны па любой прычыне, за выключэннем дысцыплінарных захадаў, узгодненых з працаўніком або не абскарджаных ім або пацверджаных адпаведнымі органамі ўлады. Сюды ўваходзяць і выпадкі звальнення працаўніка праз скарачэнне.

Разнастайнасць

Разнастайнасць адносіцца да мнагастайнасці падабенстваў і адрозненняў сярод людзей, уключаючы ўзрост, гандарную ідэнтычнасць, сэксуальную арыентацыю, псіхічнае або фізічнае абмежаванне здольнасцяў, этнічную прыналежнасць, нацыянальнасць, рэлігію, замужаа або сямейнае становішча, або любы іншы параметр ідэнтычнасці асобы.

Аварыйны выхад

Аварыйны выхад пазначаны фоталюмінесцэнтным знакам або падсвечаны. Выхад адчыняецца вонкі і увесь час застаецца незачыненым і незаблакаваным.

Група рэагавання ў надзвычайных сітуацыях

Каманда працаўнікоў, якія маюць кампетэнцыю ў каардынаванні дзеянняў у надзвычайных сітуацыях: ацэнка надзвычайнай сітуацыі, неадкладнае прыняцце рашэнняў, падтрымка мясцовых органаў улады і служб па надзвычайным сітуацыям, знешняя і ўнутраная камунікацыя.

Шлях эвакуацыі

Шлях, які вядзе да аварыйнага выхаду. Шлях заўсёды утрымліваецца разблакаваным.

Роўнасць

Роўнасць азначае, што да кожнага трэба ставіцца справядліва і забяспечваць аднолькавыя магчымасці, незалежна ад паходжання і індывідуальных асаблівасцяў. Роўнасць таксама прадугледжвае адсутнасць любога віда дыскрымінацыі.

Прымусовая, паднявольная і праца зняволенных

Прымусовая праца – гэта любая праца або паслуга, выкананая асобай пад пагрозай пакарання альбо штрафных санкцый, і якую асоба выконвае без уласнай волі. Гэта ўключае канфіскацыю асабістых рэчаў, адсутнасць магчымасці звольніцца ў любы час і пакінуць працоўную тэрыторыю.

Паднявольная праца – гэта форма прымусовай працы, пры якой працаўнік прывязаны да сваёй працы праз фінансавую запазычаннасць у выніку прамых ці ўскосных спагнанняў, або выдаткаў і збораў пры прыёме на працу, выплаты дэпазіту, атрымання пазык або авансаў або затрымкі выплаты заробнай платы.

Праца зняволенных – гэта праца, якая выконваецца зняволенымі.

Асноўныя правы працаўнікоў

Згодна з IWAY да асноўных правоў працаўнікоў адносяцца свабода ад прымусовай і паднявольнай працы, адсутнасць дыскрымінацыі, свабода аб'яднанняў і права на калектыўныя перамовы.

Гендарны баланс	Гендарны баланс адносіцца да роўнай прапорцыі паміж мужчынамі і жанчынамі.
Парніковыя газы	Любыя з сямі парніковых газаў, вызначаных Кіеўскім пратаколам, выкіды якіх спрыяюць кліматычным зменам: вуглякіслы газ (CO ₂), метан (CH ₄), аксід азоту (N ₂ O), гексафтарыд серы (SF ₆), гідрафторугляроды (HFC), азот трыфтарыду (NF ₃) і перфторвугляроды (PFC). Гэтыя газы спрыяюць глабальнаму пацяпленню, захопліваючы цяпло ад сонца, як парнік, ствараючы так званы парніковы эффект.
Небяспека	Сітуацыя, якая ўяўляе пагрозу для жыцця, здароўя або навакольнага асяроддзя. Сюды можна аднесці фізічныя, хімічныя, біялагічныя, эрганамічныя або прафесійныя небяспекі.
Небяспечная праца	Праца, выконваючы якую працаўнікі ставяцца пад небяспеку.
Абшары з высокай экалагічнай каштоўнасцю	Вызначаны супольнасцю па абшарах з высокай экалагічнай каштоўнасцю (High Conservation Value Resource Network) як абшары, якія змяшчаюць біялагічную, экалагічную, сацыяльную і культурную каштоўнасць, якія надзвычай значныя або крытычна важныя на нацыянальным, рэгіянальным або глабальным узроўні.
Вада высокай якасці	Вада, фізічныя, хімічныя, біялагічныя характарыстыкі адпавядаюць або блізкія да пітной вады.
Гідрафторугляроды	Гідрафторугляроды (ГФУ) – антрапагенныя, фтарыраваныя парніковыя газы. Часта выкарыстоўваюцца ў якасці замены для азонаразбуральных рэчываў у кандыцыянерах, лядоўнях, пенаўтварэнні, вогнеадпорных рэчываў, растваральніках і аэразолях.
Інклюзія	Інклюзія азначае выкарыстоўванне разнастайнасці для стварэння справядлівай, здаровай і высокаэфектыўнай арганізацыі і супольнасці. Інклюзіўнае асяроддзе забяспечвае раўнапраўны доступ да рэсурсаў і магчымасцяў для ўсіх. Гэта таксама дазваляе асобам і групам адчуваць сябе ў бяспецы, павагу да сябе, быць заангажаваным, матываваным, што іх цэняць за тое, кім яны з'яўляюцца і за іх унёсак у арганізацыйныя і сацыяльныя мэты.
Выдаткі на пражыванне	Выдаткі, звязаныя з асноўнымі патрэбамі жыцця, такімі як ежа, напоі, прытулак і адзёнка.

Мінімальна дапушчальны працаздольны ўзрост	Узрост вызначаны нацыянальным заканадаўствам, і з'яўляецца ўзростам, з дасягненнем якога, асоба можа быць працаўладкавана.
Пагроза здарэння	Гэта незапланаваная падзея, якая магла б прывесці да траўм або хвароб. Толькі праз шчаслівы збег акалічнасцей у ланцугу падзей перадухіліў траўмы або хваробы.
Тэрмін папярэджання	Перыяд часу паміж папярэджаннем аб заканчэнні працы і заканчэннем апошняга працоўнага дня. Тэрмін папярэджання аплачваецца згодна з дамовай з працаўніком.
Азонаразбуральныя рэчывы	Хімічныя рэчывы, якія разбураюць абарончы азонавы слой Зямлі ў верхняй часцы атмасферы. Да іх адносяцца хлорфторугляроды (CFCs), гідрахлоравугляроды (HCFCs) і хладоны, сярод іншых антрапагенных рэчываў, якія знішчаюць азонавы слой. Выкарыстанне азонаразбуральных рэчываў картравецца адпаведна з Манрэальскім пратаколам.
Парыжскае Пагадненне	Пагадненне ў межах Рамкавай канвенцыі Арганізацыі Аб'яднаных Нацый аб зменах клімату, якая прымяняецца для змяншэння выкідаў парніковых газаў, адаптацыі і фінансавання, пачынаючы з 2020 года.
Разліковы ліст	Фізічная або электронная ведамасць, якая выдаецца працаўніку ў канцы кожнага разліковага перыяду, у якой дакладна ўказваюцца складнікі выплаты. Сюды ўключаны дакладная сума заробнай платы, дадаткі, стымулы / бонусы і ўсе адлічэнні.
Аднаўляльная энэргія	Усе крыніцы энэргіі з аднаўляльных крыніц энэргіі, якія прыродным чынам аднаўляюцца на працягу аднаго пакалення людзей. Аднаўляльная энэргія ўключае наступныя крыніцы энэргіі: вецер, сонца, гідраэнэргетыка, біяпаліва, гідратэрмальныя, акіянічныя (хвальная і прыліўная) і геатэрмальныя энэргія.
Працэдурны	Яна не ўключае ядзерную энэргію або выкапнёвыя палівы. Сукупнасць дзеянняў, прызначаных для выканання задання. Калі не пазначана, працэдурны могуць быць створаны не ў пісьмовай форме.
Значнае забруджванне навакольнага асяроддзя	Забруджанне навакольнага асяроддзя, якое выклікае неадваротнае, доўгатэрміновае або шырока распаўсюджанае парушэнне экасістэмы або можа шырока распаўсюдзіцца за межы тэрыторыі прадпрыемства.

Значная пагроза для здароўя і бяспекі працы	Пагрозы для здароўя і бяспекі працы, якія могуць выклікаць імгненную смерць, пастаянную траўму або хваробу.
Субпадрадчык	Любая юрыдычная або фізічная асоба, якая прадастаўляе прадукт, кампанент, матэрыял або паслугу ў межах ланцугу вартасці IKEA.
Пастаўшчык	Кампанія або арганізацыя, з якой кампанія IKEA мае дамову, а таксама любыя субпадрадчыкі, па гэтай дамове, якія пастаўляюць прадукты, паслугі ці кампаненты. Для патрэб дадзенага дакументу тэрмін пастаўшчык прымяняецца для пастаўшчыкоў прадуктаў, паслуг і іншых кантрактных бакоў.
Часовая праца	Гэта праца з абмежаваным тэрмінам. Канец дамовы вызначаецца аб'ектыўнымі ўмовамі, напрыклад, канкрэтнай датай, выкананнем канкрэтнага задання або наступленнем канкрэтнай падзеі. Часовая праца можа выконвацца на ўмовах як поўнай, так і частковай занятасці, і можа быць як двухбаковым (паміж двума бакамі) пагадненнем, так і трохбаковым (паміж трыма бакамі).
Лангуг вартасці	Поўны комплекс дзеянняў, які неабходны для стварэння прадукту або паслуг, ад яго канцэпцыі да канцавога спажыўца і яго рэінтэграцыі назад ў лангуг вартасці. Сюды ўваходзяць такія віды дзейнасці як дызайн, вытворчасць, распаўсюджванне і падтрымка спажыўца. На розных этапах ланцугу вартасці, зацікаўленыя бакі павышаюць вартасць прадукту або паслугі для павышэння яго канцавой вартасці.
Прафесійная практыка	Уключае ў сябе ўсе формы прафесійнай падрыхтоўкі, стажыроўкі і вопыт працы, якія маюць на мэце навучанне. Прафесійная практыка праводзіцца пры супрацоўніцтве з мясцовай школай або навучальнай установай, або была зацверджана кампетэнтнымі органамі ўлады ў якасці навучальнай праграмы, або служыць у якасці кіраўніцтва ці праграмы, для падтрымкі практыканта ў выбары прафесіі або накірунку навучання.
Працаўнік	Асоба, якая працуе на поўны альбо непоўны працоўны дзень. У гэтую катэгорыю ўваходзяць працаўнікі са здельнай аплатай, асобы на практыцы і працаўнікі на выпрабавальным тэрміне, а таксама працаўнікі субпадрадчыкаў, якія працуюць на тэрыторыі прадпрыемства на тыдзень васемнаццаць (18) гадзін і больш.

Працоўны час	Перыяд часу, на працягу якога працаўнік працуе. З выключэннем неадпрацаванага часу, нават калі ён аплочаны, такі як гадавы адпачынак, аплачвальныя дзяржаўныя выходныя, аплачвальны бальнічны, перапынкі на харчаванне, час даезду да працы і наадварот.
Малады працаўнік	Асобы да 18 гадоў, але вышэй за мінімальны дапушчальны працаздольны ўзрост, занятыя працай.
Дамова з нулявымі гадзінамі	Працоўная дамова, якая не абавязвае наймальніка забяспечваць працаўніка рэгулярнай працай, але патрабуе, каб працаўнік быў даступны па выкліку, у выпадку калі з'явіцца праца.

< НАЗАД ДА ЗМЕСТУ

Стандарт IWAY Выпуск: 6.0 - ВЕРАСЕНЬ 2019 - © Inter IKEA Systems B.V. 2019

